

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 11, 2020

Nummer 11, 2020

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:961](#) 29-05-2020

Kan bij het ontbreken van een door de Raad voor de Kinderbescherming of de gecertificeerde instelling verricht onderzoek een verzoek tot (contra-)expertise ex artikel 810a lid 2 Rv door de ouder worden gedaan?

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:975](#) 27-05-2020

Minderjarige moeder komt zelf in hoger beroep van de beschikking van de rechtbank waarbij de GI tot voogdes is benoemd over haar kind. Hof concludeert dat de moeder niet-ontvankelijk is in haar hoger beroep.

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2020:1339](#) 26-05-2020

Onrechtmatig handelen GI bij uitvoering ondertoezichtstelling? De GI heeft haar bijzondere zorgplicht bij de uitvoering van een ondertoezichtstelling in de periode 1998-2009 niet geschonden. GI heeft zich voldoende ingespannen voor de minderjarige die een complexe ontwikkeling doormaakte. Verplaatsingen en plaatsingen bij gebrek aan beter zijn veroorzaakt door het geldende jeugdzorgsysteem en zijn de GI niet aan te rekenen.

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:893](#) 08-05-2020

Partneralimentatie. Lotsverbondenheid verbroken wegens naar objectieve maatstaven bezien zodanig grievend gedrag jegens de alimentatieplichtige ouder, onder meer kinderontvoering, dat van de alimentatieplichtige niet kan worden gevergd dat partneralimentatie wordt betaald. Ambtshalve proceskostenveroordeling.

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:937](#) 22-04-2020

Bevoegdheid Nederlandse rechter ten aanzien van een zorgregeling in een echtscheidingsprocedure. Kinderen hebben geen gewone verblijfplaats in Nederland. Hof baseert zijn bevoegdheid op artikel 4 lid 3 Rv en neemt kennelijk voldoende verbondenheid met de Nederlandse rechtssfeer aan.

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2020:1299](#) 21-04-2020

Partneralimentatie. Lotsverbondenheid en grievend gedrag. Hof ziet het al dan niet verbroken zijn van lotsverbondenheid los van het bestaan van zodanig grievend gedrag van de alimentatiegerechtigde dat een bijdrage in het onderhoud niet langer kan worden gevergd.

Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:913 21-04-2020

Verdeling van een eenvoudige gemeenschap van woning tussen ongehuwd samenlevenden. Hof concludeert met de rechtbank tot een verdeling bij helfte. Een vergoeding wegens gestelde investeringen in de woning uit privévermogen wordt afgewezen. Het hof gaat uit van een stilzwijgende overeenkomst tussen partijen.

Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:914 28-01-2020

Verdeling huwelijksgemeenschap. Verzoek voorlopig deskundigenbericht in hoger beroep (art. 202 jo. 194 Rv). Verzoek in strijd met een goede procesorde geoordeeld. Een eerder verzoek bij de rechtbank was toegewezen, maar heeft geen doorgang gevonden omdat verzoekster in beroep haar deel van het voorschot voor de deskundige toen niet heeft voldaan. Bovendien is sprake van een herhaald verzoek. Het verzoek was immers door de rechtbank toegewezen, maar ging door toedoen van verzoekster – het niet betalen van haar aandeel in het voorschot – niet door.

Rechtbank

Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2020:2765 13-05-2020

Ontkenning vaderschap. Het toepasselijke recht op de ontkenning is in beginsel Pools recht. Naar Pools recht is het verzoek te laat gedaan. Toepassing artikel 10:93 lid 2 BW. Aangenomen wordt dat het verzoek van de juridische vader, waar de moeder geen bezwaar tegen heeft, als een gezamenlijk verzoek kan worden beschouwd. In het belang van het kind wordt het recht van de gewone verblijfplaats van het kind, Nederlands recht, toegepast.

Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2020:4464 08-05-2020

Kinderalimentatie. Partijen zijn in 2013 gescheiden. Zij zijn toen de kinderalimentatie voor hun beide kinderen onderling overeengekomen. Nadien hebben partijen drie keer nadere mondelinge afspraken gemaakt. De vrouw kan niet alsnog nakoming van de oorspronkelijke afspraken vragen wegens rechtsverwerking. Rechtbank stelt de kinderalimentatie opnieuw vast, rekening houdend met twee kinderen uit andere relaties van de man.

Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2020:4378 24-03-2020

Ondertoezichtstelling ongeboren vruchten (tweeling). Verzoek wordt toegewezen. Verzoek tot uithuisplaatsing van de ongeboren tweeling voorafgaande aan de geboorte wordt aangehouden en verwezen naar de meervoudige kamer.

Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2019:6265 19-12-2019

Stiefouderadoptie. Verzoek van de stiefvader wordt afgewezen, nu de moeder en de stiefvader het niet in het belang van de minderjarige achten hem over zijn biologische vader in te lichten.

Annotatie

Houd die mogelijke verwekker buiten de deur: heiligt het doel de middelen?

mr. L.M.L. Hu

RECHTSPRAAK

Kan bij het ontbreken van een door de Raad voor de Kinderbescherming of de gecertificeerde instelling verricht onderzoek een verzoek tot (contra-)expertise ex artikel 810a lid 2 Rv door de ouder worden gedaan?

Kan bij het ontbreken van een door de Raad voor de Kinderbescherming of de gecertificeerde instelling verricht onderzoek een verzoek tot (contra-)expertise ex artikel 810a lid 2 Rv door de ouder worden gedaan?

Deze zaak betreft de verlenging van een ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing. Daarbij is in hoger beroep door de moeder een verzoek om contra-expertise op grond van artikel 810a lid 2 Rv gedaan, dat door het hof is afgewezen omdat er nog geen deskundigenonderzoek tot stand is gekomen waartegen de moeder dit verzoek zou kunnen indienen. Daartegen wordt in cassatie opgekomen. Volgens de moeder heeft het hof miskend dat zowel de tekst als de ratio van artikel 810a lid 2 Rv uitgaan van de mogelijkheid om een deskundigenonderzoek te vragen, om een ouder zo de mogelijkheid te bieden onderbouwd verweer te voeren tegen een standpunt van de Raad voor de Kinderbescherming of een gecertificeerde instelling, ook indien er niet reeds een ander deskundigenonderzoek tot stand is gekomen waartegen het verzochte onderzoek zich zou kunnen richten.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Artikel 810a lid 2 Rv bepaalt, voor zover voor deze zaak van belang, dat in zaken betreffende de ondertoezichtstelling van minderjarigen de rechter op verzoek van een ouder en na overleg met die ouder een deskundige benoemt, mits dat mede tot beslissing van de zaak kan leiden en het belang van het kind zich daartegen niet verzet. Artikel 810a lid 2 Rv spreekt weliswaar van ‘zaken betreffende de ondertoezichtstelling van minderjarigen’, maar aangenomen moet worden dat daaronder ook vallen zaken als de onderhavige, waarin het tevens gaat om de uithuisplaatsing van minderjarigen. Met de invoering van artikel 810a lid 2 Rv is beoogd te bevorderen dat ouders van een minderjarige een standpunt van de Raad voor de Kinderbescherming in een zaak over een maatregel van jeugdbescherming die wezenlijk ingrijpt in de persoonlijke levenssfeer en het familie- en

gezinsleven, desgewenst gemotiveerd kunnen weerspreken. Deze ratio geldt ook als het gaat om een standpunt van een gecertificeerde instelling.

Volgens de tekst van artikel 810a lid 2 Rv is de daarin aan een ouder toegekende bevoegdheid de benoeming van een deskundige te verzoeken, niet beperkt tot tegenonderzoek ten opzichte van een onderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming of een gecertificeerde instelling. Uit de totstandkomingsgeschiedenis blijkt echter dat de wetgever wel zodanig tegenonderzoek voor ogen heeft gehad. Met de invoering van de bepaling werd (alsnog) tegemoetgekomen aan de wens van de Tweede Kamer ouders de mogelijkheid te geven onderzoeksbevindingen van de Raad voor de Kinderbescherming gemotiveerd te weerspreken en aldus recht te doen aan het beginsel van *equality of arms*. Artikel 810a lid 2 Rv moet tegen die achtergrond worden uitgelegd. Uitgangspunt is dan ook dat een ouder om het in die bepaling bedoelde onderzoek kan vragen indien een door of in opdracht van de Raad voor de Kinderbescherming of de gecertificeerde instelling opgesteld onderzoeksrapport voorhanden is. Een uitleg waarbij een ouder nooit om een onderzoek kan vragen zolang niet een zodanig onderzoeksrapport ter tafel ligt, zou echter in sommige gevallen onvoldoende recht doen aan het beginsel van *equality of arms*. Zo moet een ouder het standpunt van de Raad voor de Kinderbescherming of de gecertificeerde instelling over de gronden voor en noodzaak van een kinderschermingsmaatregel waaraan geen onderzoeksrapport ten grondslag ligt, met toepassing van artikel 810a lid 2 Rv kunnen weerspreken indien de desbetreffende instantie verder onderzoek niet noodzakelijk acht of om een andere reden daarvan afziet. Voor een onderzoek op verzoek van een ouder is uit een oogpunt van *equality of arms* (nog) geen plaats indien de Raad voor de Kinderbescherming of de gecertificeerde instelling onderzoek noodzakelijk acht, maar dat onderzoek nog niet heeft kunnen plaatsvinden of nog loopt. Ook indien de rechter ambtshalve opdracht geeft tot (nader) onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming (zie art. 810 lid 1 Rv), is voor een verzoek op de voet van artikel 810a lid 2 Rv nog geen plaats zolang dat onderzoek niet is afgerond.

De beslissing van het hof is met het voorgaande in overeenstemming. De rechtbank heeft in haar beschikking geoordeeld dat door de houding van de moeder nog geen (begin van) zicht is gekomen op de opvoedsituatie van de kinderen bij de moeder en dat dus niet kan worden vastgesteld of de noodzaak tot uithuisplaatsing van de kinderen bij de vader niet langer bestaat. Om die reden heeft de rechtbank de machtiging tot uithuisplaatsing bij de vader verleend voor een beperkte periode en de beslissing op het verzoek van de gecertificeerde instelling voor de resterende periode aangehouden. Het hof heeft geconstateerd dat het door de gecertificeerde instelling en de rechtbank noodzakelijk geachte onderzoek naar de opvoedsituatie bij de moeder als gevolg van een gebrek aan medewerking van haar kant nog steeds niet heeft kunnen plaatsvinden. Het oordeel van het hof dat de moeder bij die stand

van zaken (nog) niet de in artikel 810a lid 2 Rv bedoelde bevoegdheid toekomt, is juist. De klacht van de moeder faalt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 29-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:961

Zaaknummer: 19/03395

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Minderjarige moeder komt zelf in hoger beroep van de beschikking van de rechtbank waarbij de GI tot voogdes is benoemd over haar kind. Hof concludeert dat de moeder niet-ontvankelijk is in haar hoger beroep.

Minderjarige moeder komt zelf in hoger beroep van de beschikking van de rechtbank waarbij de GI tot voogdes is benoemd over haar kind. Hof concludeert dat de moeder niet-ontvankelijk is in haar hoger beroep.

De rechtbank heeft op 22 oktober 2018 de gecertificeerde instelling (GI) tot voogdes benoemd over het kind van de minderjarige moeder. De moeder is in 2001 geboren. De minderjarige is in 2018 geboren. De vader heeft de minderjarige erkend.

De moeder is zelf in hoger beroep gegaan van de beschikking van de rechtbank op 16 januari 2019. Zij was toen nog minderjarig. De moeder verzoekt primair te bepalen dat het gezag aan haar toekomt, subsidiair dat het gezag aan de vader toekomt en meer subsidiair dat het hof een beslissing neemt die het in goede justitie juist acht.

Het hof verklaart de moeder niet-ontvankelijk in haar hoger beroep. Uitgangspunt in het Nederlands recht is dat een minderjarige geen zelfstandige rechtsingang toekomt. Op grond van artikel 1:245 lid 4 BW zijn de ouders de wettelijk vertegenwoordigers van hun kind en treden zij dus in beginsel namens de minderjarige op. Slechts in nadrukkelijk door de wetgever bepaalde gevallen komt aan de minderjarige wel een zelfstandig recht toe om in rechte op te treden. Een dergelijk geval doet zich in casu niet voor.

Dat, zoals de advocaat van de moeder ter zitting heeft aangegeven, de moeder wel als belanghebbende kan worden aangemerkt in dit hoger beroep maakt niet dat moeder ten tijde van het instellen van het hoger beroep procesbevoegd was. Het beroep van de advocaat van moeder op de uitspraak van het gerechtshof Amsterdam (ECLI:NL:GHAMS:2014:4273) maakt dit niet anders. In die procedure ging het om overname van een procedure in hoger beroep door een (inmiddels) meerderjarige, welke procedure in eerste aanleg rechtsgeldig door een

wettelijk vertegenwoordiger was gestart.

Het overige dat door de moeder is aangevoerd acht het hof niet relevant voor de onderhavige beslissing.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 27-05-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:975

Zaaknummer: 200.252.909/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Onrechtmatig handelen GI bij uitvoering ondertoezichtstelling? De GI heeft haar bijzondere zorgplicht bij de uitvoering van een ondertoezichtstelling in de periode 1998-2009 niet geschonden. GI heeft zich voldoende ingespannen voor de minderjarige die een complexe ontwikkeling doormaakte. Verplaatsingen en plaatsingen bij gebrek aan beter zijn veroorzaakt door het geldende jeugdzorgsysteem en zijn de GI niet aan te rekenen.

Onrechtmatig handelen GI bij uitvoering ondertoezichtstelling? De GI heeft haar bijzondere zorgplicht bij de uitvoering van een ondertoezichtstelling in de periode 1998-2009 niet geschonden. GI heeft zich voldoende ingespannen voor de minderjarige die een complexe ontwikkeling doormaakte. Verplaatsingen en plaatsingen bij gebrek aan beter zijn veroorzaakt door het geldende jeugdzorgsysteem en zijn de GI niet aan te rekenen.

Het gaat in deze zaak om de vraag of de stichting William Schrikker Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (WSSjbjr) bij de uitvoering van de ondertoezichtstelling van X (geboren in 1993), in de periode van haar betrokkenheid bij X als gezinsvoogdij-instelling onrechtmatig heeft gehandeld jegens hem. Die periode ving aan op 17 februari 1998 en eindigde op 14 januari 2009.

Het hof stelt voorop dat op WSSjbjr, als een bij uitstek deskundige professional op het gebied van jeugdzorg, een bijzondere zorgplicht rust jegens de minderjarige die door de kinderrechter onder haar toezicht is gesteld. Deze zorgplicht wordt nader bepaald en ingevuld door de toenmalige wettelijke kwaliteitseisen. Als uitgangspunt bij het uitoefenen van de taak door WSSjbjr gold vanaf 1 januari 2005 op grond van artikel 5 lid 4 Wet op de Jeugdzorg dat zorg het

belang van een onbedreigde ontwikkeling van een jeugdige dient en aansluit bij de behoefte van de cliënt. Deze zorg is in verband hiermee niet ingrijpender dan noodzakelijk en wordt geboden zo dicht mogelijk bij de plaats waar de cliënt duurzaam verblijft en gedurende een zo kort mogelijke periode. Tot 1 januari 2005 gold het uitgangspunt neergelegd in artikel 23 Wet op de jeugdhulpverlening, krachtens welke bepaling hulpverlening plaatsvindt in de minst ingrijpende vorm, zo dicht mogelijk bij de plaats waar de jeugdige duurzaam verblijft en gedurende een zo kort mogelijke periode en ook overigens voldoet aan de eis dat zij voor de jeugdige de meest aangewezen is te achten.

Binnen deze kaders heeft de bijzondere zorgplicht van WSSbjr voor X in hoofdzaak het karakter gehad van een inspanningsverplichting.

X heeft aangevoerd dat de Staat bij de inrichting van het toenmalige systeem van jeugdzorg tekort is geschoten in de op hem krachtens het IVRK rustende verplichtingen en dat WSSbjr, aan wie door de Staat de uitvoering van jeugdbeschermingsmaatregelen was opgedragen, daarvoor aansprakelijk gehouden moet worden. Dit betoog faalt. Een dergelijke vereenzelviging, die erop neerkomt dat WSSbjr risico-aansprakelijk zou zijn voor dergelijke gestelde fouten van de Staat, vindt geen steun in het recht. Het hof dient in deze procedure derhalve te oordelen over de handelwijze van WSSbjr binnen de beperkingen van het toen vigerende systeem van jeugdzorg, die de omstandigheden waarbinnen WSSbjr moest opereren mede bepalen.

De kern van het betoog van X is dat WSSbjr de op haar rustende bijzondere zorgplicht heeft geschonden en daarmee onrechtmatig jegens hem heeft gehandeld, onder meer door hem op te laten groeien in een reeks residentiële instellingen voor kinderen met een verstandelijke beperking en gedragsproblemen. X meent dat WSSbjr had moeten zorgen voor een bestendige opvoed- en schoolomgeving die beter bij zijn vermogens paste. X stelt dat hij zich door de aanpak van WSSbjr niet voldoende heeft kunnen ontwikkelen. Als volwassene kan hij zich met moeite staande houden in de maatschappij en hij wijt dit in sterke mate aan de wijze waarop WSSbjr een belangrijk deel van zijn jeugd heeft vormgegeven.

WSSbjr meent, kort samengevat, de op haar rustende bijzondere zorgplicht goed genoeg te hebben nageleefd, zodat geen sprake is van onrechtmatig handelen jegens X.

X is op 2 augustus 1997 met spoed onder toezicht gesteld en uit huis geplaatst. Hij was toen 4 jaar oud. Zijn moeder verkeerde op dat moment in een psychose en sprak niet en waarschijnlijk was dat al enige tijd zo. Zij is in augustus 1997 gedwongen opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis. De vader van X was ten tijde van de geboorte van X gedetineerd in Portugal en is in mei 2000 in vrijheid gesteld. Op grond van de stukken in het dossier kan niet

met zekerheid worden vastgesteld hoe lang X moeder psychotisch en mutistisch is geweest voordat is ingegrepen en X uit huis is geplaatst. Ten tijde van de uithuisplaatsing was X ernstig verwaarloosd; hij was hongerig en vervuild, had zeer slechte tanden, sprak geen Nederlands en vermoedelijk ook geen Turks. Na zijn uithuisplaatsing liet X zeer forse gedragsproblemen zien en een zeer aanzienlijke achterstand in zijn taalvaardigheid. X bleef in de opvolgende instellingen gedragsproblemen vertonen. Over (de ontwikkeling van) zijn verstandelijke en cognitieve vermogens zijn X en WSSbjr het niet eens.

Het hof heeft aanleiding gezien een aantal vragen aan deskundigen te stellen. Er zijn na overleg met partijen drie deskundigen benoemd. Aan de deskundigen is een aantal vragen gesteld. De deskundigen hebben gerapporteerd. X is in de gelegenheid gesteld op het conceptrapport te reageren, evenals WSSbjr.

In zijn memorie na deskundigenrapport heeft X de grieven in hoger beroep gehandhaafd, bewijs door getuigen aangeboden en betoogd dat de deskundigen ten onrechte voorbij zijn gegaan aan een aantal belangrijke punten. X bestrijdt daarom de conclusie van de deskundigen dat WSSbjr onophoudelijk zocht naar een passende plek of school passend bij het laatst ingewonnen advies. X handhaaft zijn standpunten dat WSSbjr geen deugdelijk onderzoek naar zijn eerste jeugdjaren heeft gedaan, waaruit zou zijn gebleken dat hij toen een normale ontwikkeling doormaakte, dat WSSbjr ten onrechte is afgegaan op lage uitslagen van IQ-tests zonder acht te slaan op zijn voorgeschiedenis en hem ten onrechte herhaaldelijk tussen zwaar (verstandelijk) gehandicapte kinderen, met vaak gestoord gedrag, heeft geplaatst.

De inschatting van de vermogens van X en de interpretatie van de onderzoeken en IQ-metingen door WSSbjr

Het hof volgt X in dit opzicht niet in zijn betoog. De deskundigen hebben nader verklaard geen aanwijzingen in het dossier te zijn tegengekomen voor incorrecte classificaties van IQ-scores door de betrokken IQ-onderzoekers of WSSbjr. Voor het vaststellen van de verstandelijke beperking zelf is men aangewezen op het beoordelen van het functioneren in combinatie met een meting (IQ-test). De deskundigen concluderen dat de classificaties van 'Zwakbegaafdheid' en een 'Lichte/matige zwakzinnigheid' die op verschillende momenten tijdens X's jeugd zijn gesteld destijds op basis van de testprestaties en criteria voor het functioneren in de praktijk wat hen betreft gerechtvaardigd waren. Daarbij heeft volgens hen de gemiddelde prestatie op een IQ-test in 2005 terecht ertoe geleid dat niet langer gesproken werd over zwakbegaafdheid om X's niveau van actueel cognitief functioneren te beschrijven. De classificatie 'Zwakzinnigheid' is bij X niet louter op basis van IQ-tests of cognitief functioneren gesteld; hierin is zijn gehele functioneren, inclusief de zorgelijke sociaal-emotionele ontwikkeling

meegewogen. De IQ-scores van X hebben zich in de loop der jaren ontwikkeld van lichte/matige zwakzinnigheid (Totaal IQ = 50) via zwakbegaafdheid (TIQ's van 77 en 79) naar gemiddelde (TIQ = 108) en zelfs bovengemiddelde scores (TIQ = 118/120). De deskundigen hebben in rapportages van WSSjbr niet kunnen lezen dat men alles eenzijdig zou verklaren vanuit een (aangeboren) verstandelijke beperking. Men heeft oog gehad voor de zeer ongunstige omstandigheden die in de thuissituatie aan de orde waren en de gevolgen die dit heeft gehad voor X functioneren. WSSjbr beschrijft in haar rapportages de ontwikkeling die X doormaakt, naast de zorgen die er zijn.

De keuzes voor de verblijfplaatsen en scholen van X

Kort samengevat is het standpunt van X dat hij ten onrechte lange tijd in instellingen voor (zwaar) verstandelijk gehandicapten heeft gewoond en (mede als gevolg van die plaatsingen) op scholen voor verstandelijk gehandicapten heeft gezeten. Hierdoor is hij ondergestimuleerd en is zijn ontwikkeling geschaad. Bovendien is hij ten onrechte tweemaal een periode thuis geplaatst terwijl daarvoor contra-indicaties waren, is hij ten onrechte een periode in een groep met kinderen met een stoornis binnen het autistisch spectrum geplaatst (De Piramide) en was ook de plaatsing bij De Pijler in Purmerend niet passend. De WSSjbr heeft de stellingen van X betwist en – kort samengevat – aangevoerd dat zij tijdens de uitvoering van de ondertoezichtstelling heeft gedaan wat in haar vermogen lag om hem in een passende omgeving op te laten groeien en te laten scholen.

Het hof overweegt dat X tussen wal en schip viel: in AWBZ-instellingen, waartoe instellingen voor verstandelijk gehandicapten behoorden, werd hij cognitief ondergestimuleerd, in de reguliere jeugdzorg bestond het risico van overvraging. Alhoewel de deskundigen met X van mening zijn dat discussie mogelijk was over de door WSSjbr gemaakte keuzes voor de onderscheiden plaatsingen, concluderen zij samenvattend dat deze keuzes iedere keer weloverwogen lijken te zijn gemaakt waarbij het destijds actuele functioneren en het risico van overvragen leidend zijn geweest. Daarbij achten zij het algehele beeld dat uit het dossier naar voren komt over de periode voorafgaand aan de eerste gemiddelde intelligentiemeting in 2005 geen beeld dat past bij een gemiddeld intelligentieniveau. Ook hebben zij geconstateerd dat soms voor minder wenselijke oplossingen gekozen moest worden, omdat er geen alternatieven voorhanden waren en waren de tegenstrijdige signalen van de destijds bij X betrokken deskundigen voor de besluitvorming binnen de gezinsvoogdij zeer lastig. Deze conclusies van de deskundigen volgend, is het hof van oordeel dat het standpunt van X, dat WSSjbr onzorgvuldig heeft gehandeld door hem telkens in een niet-passende omgeving te laten opgroeien, niet houdbaar is. Het hof komt ook niet tot de vaststelling dat WSSjbr zich onvoldoende heeft ingespannen om tot de geadviseerde plaatsingen te komen.

De vele wisselingen van verblijfplaats en school

Het hof constateert dat WSSbjr gedurende de uitvoering van de ondertoezichtstelling van X bij herhaling genooddaakt is geweest om tussen verschillende kwaden te kiezen. WSSbjr heeft zich bij deze keuzes telkens voldoende rekenschap gegeven van haar uit artikel 23 Wet op de jeugdhulpverlening en uit artikel 5 Wet op de jeugdzorg voortvloeiende wettelijke taak en dat bij die taak hoorde dat, waar het kon, zorggedragen moest worden voor een plaatsing thuis, of zo dicht mogelijk bij huis en voor een plaatsing die passend en duurzaam kon zijn en voldeed aan de eis dat zij voor de jeugdige de meest aangewezen was te achten. WSSbjr heeft zich daarvoor steeds voldoende ingespannen.

Wel heeft WSSbjr (en daarmee X) beperkingen ervaren van de inrichting van het systeem van jeugdzorg gedurende de periode die hier in geding is. Deze beperkingen betroffen met name het gebrek aan beschikbaarheid van geschikte plaatsen waar een kind als X – dat een complexe ontwikkelingshistorie heeft en in zijn ontwikkeling een beeld laat zien dat niet onder één noemer valt te brengen – langdurig kan opgroeien. Zoals hiervoor al is overwogen, kan WSSbjr daarvoor niet aansprakelijk gehouden worden.

WSSbjr heeft binnen dit systeem bij het maken en uitvoeren van haar keuzes de op haar rustende bijzondere zorgplicht naar behoren nageleefd en heeft daarbij ook in voldoende mate voldaan aan haar uit artikel 3, 9 en 20 IVRK voortvloeiende verplichtingen. Niet kan worden volgehouden dat WSSbjr bij de uitvoering van de ondertoezichtstelling het belang van X niet steeds een overweging van de eerste orde heeft laten zijn of onvoldoende heeft getracht de zorg voor hem te waarborgen. X heeft nog aangevoerd dat de rechtbank alle over hem gestelde diagnoses, alle plaatsingen en alle behandelingen ten onrechte niet (ook) als één geheel heeft gezien. Dit betoog faalt reeds omdat geen van de daarmee verband houdende beslissingen van WSSbjr als onzorgvuldig kan worden aangemerkt. Voor zover X heeft willen aanvoeren dat de rechtbank aldus artikel 6 EVRM heeft geschonden, faalt dit betoog.

Dat het geheel voor X zeer frustrerend heeft uitgepakt en het voelt alsof hem zijn jeugd is ontnomen, is invoelbaar en valt zonder meer te betreuren, maar is niet te wijten aan onrechtmatig handelen van WSSbjr. Dat WSSbjr, zoals X onder verwijzing naar een rapport van Defence for Children International heeft gesteld, desnoods een procedure tegen de Staat had moeten starten, bijvoorbeeld om een gewenste plek op school of in een pleeggezin af te dwingen, wijst het hof van de hand. Nog daargelaten of een dergelijke procedure voor X daadwerkelijk tot betere uitkomsten had geleid, reikt de bijzondere zorgplicht van WSSbjr voor de aan haar zorg toevertrouwde minderjarigen niet zo ver.

Het hof bekrachtigt het vonnis van de rechtbank die de vorderingen van X had afgewezen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2020:1339

Zaaknummer: 200.175.393/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ontkenning vaderschap. Het toepasselijke recht op de ontkenning is in beginsel Pools recht. Naar Pools recht is het verzoek te laat gedaan. Toepassing artikel 10:93 lid 2 BW. Aangenomen wordt dat het verzoek van de juridische vader, waar de moeder geen bezwaar tegen heeft, als een gezamenlijk verzoek kan worden beschouwd. In het belang van het kind wordt het recht van de gewone verblijfplaats van het kind, Nederlands recht, toegepast.

Ontkenning vaderschap. Het toepasselijke recht op de ontkenning is in beginsel Pools recht. Naar Pools recht is het verzoek te laat gedaan. Toepassing artikel 10:93 lid 2 BW. Aangenomen wordt dat het verzoek van de juridische vader, waar de moeder geen bezwaar tegen heeft, als een gezamenlijk verzoek kan worden beschouwd. In het belang van het kind wordt het recht van de gewone verblijfplaats van het kind, Nederlands recht, toegepast.

De man en de vrouw zijn in Polen met elkaar gehuwd. Zij zijn de ouders van het kind, dat in 2012 is geboren. Zij waren toen met elkaar gehuwd. Zij zijn gezamenlijk met het gezag over het kind belast. De man en de vrouw zijn in Polen gescheiden.

De man verzoekt de ontkenning van het vaderschap van de man van het kind gegrond te verklaren. Hij voert daartoe aan dat hij niet de biologische vader van het kind is.

De vrouw heeft te kennen gegeven dat zij geen verweer zal voeren tegen het verzoek van de man en dat zij er geen bezwaar tegen heeft dat er conform zijn verzoek wordt beslist.

De bijzondere curator acht het verzoek van de man in het belang van het kind. Zij acht het ook belangrijk dat de vrouw informatie deelt over de biologische vader van het kind en dat zij zo mogelijk zal proberen hem een rol van betekenis te laten spelen in het leven van het kind.

Indien de man, door het niet tijdig indienen, in zijn verzoek niet kan worden ontvangen, dan heeft de bijzondere curator zich bereid verklaard om namens het kind een verzoek te doen.

De rechtbank oordeelt dat zij rechtsmacht heeft, omdat de man in Nederland woont. Het kind woont in het rechtsgebied van de rechtbank Gelderland.

De man en de vrouw hebben Poolse nationaliteit. Op grond van artikel 10:93 lid 1 BW in samenhang met artikel 10:92 lid 1 BW is in beginsel op het verzoek Pools recht van toepassing.

Ingevolge artikel 62.1 van het Poolse Familien- und Vormundschaftsgesetzbuch (FVGB) wordt vermoed dat de echtgenoot van de moeder de vader van het kind is. Het kind is naar Pools recht dus in familierechtelijke betrekking tot de man komen te staan. De vader van het kind kan, ingevolge artikel 63 FVGB, het vaderschap ontkennen en dat verzoek moet binnen zes maanden nadat hij op de hoogte raakte van de biologische werkelijkheid worden ingediend, maar niet later dan het moment waarop [naam kind] meerderjarig is geworden.

Op 30 mei 2019 is uit een uitgevoerde DNA-analyse gebleken dat de man als geteste vader is uitgesloten als biologische vader van [naam kind], het geteste kind. Dit maakt dat ontkenning van het vaderschap volgens het Poolse recht niet meer mogelijk is, nu het verzoek te laat is ingediend. Het stellen van wettelijke termijnen is in zijn algemeenheid noodzakelijk om de rechtszekerheid te waarborgen en dient voorts ter bescherming van de belangen van het kind. Gelet hierop kan in deze zaak ook niet worden geoordeeld dat toepassing van de voorgeschreven termijn in genoemd artikel onaanvaardbaar zou zijn naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid.

Gegroundverklaring van de ontkenning van het vaderschap en het in overeenstemming brengen van de juridische situatie met de biologische werkelijkheid is in het belang van [naam kind] te achten. Er is in casu geen belang om te wachten tot [naam kind] daar zelf een weloverwogen oordeel over kan vormen. Gebleken is dat [naam kind] laag begaafd is, autisme heeft en niet kan praten. De kans is klein dat [naam kind] als hij ouder is in staat zou zijn een weloverwogen oordeel te vormen.

Het feit dat de man het verzoek heeft gedaan, de vrouw met het verzoek heeft ingestemd en de bijzondere curator zich bereid heeft verklaard een dergelijk verzoek namens het kind te doen, maakt dat de rechtbank, op grond van artikel 10:93 lid 2 BW, verstaat dat er sprake is van een gezamenlijk verzoek van de man, de vrouw en het kind. Het verzoek is tijdig gedaan, namelijk binnen één jaar nadat de uitslag van het DNA-onderzoek bekend is geworden (art. 1:200 lid 5 BW). Ook nu het kind in Nederland woont is, conform laatstgenoemd artikel, het Nederlandse recht van toepassing.

Op grond van hetgeen hiervoor is overwogen, is de rechtbank van oordeel dat voldoende is komen vast te staan dat de man niet de biologische vader van het kind is.

Dit maakt dat de ontkenning van het vaderschap van de man over het kind voor gegroundverklaring gereed ligt.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 13-05-2020

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2020:2765

Zaaknummer: C/05/366185 / FA RK 20-356

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Lotsverbondenheid verbroken wegens naar objectieve maatstaven gezien zodanig grievend gedrag jegens de alimentatieplichtige ouder, onder meer kinderontvoering, dat van de alimentatieplichtige niet kan worden gevergd dat partneralimentatie wordt betaald. Ambtshalve proceskostenveroordeling.

Partneralimentatie. Lotsverbondenheid verbroken wegens naar objectieve maatstaven gezien zodanig grievend gedrag jegens de alimentatieplichtige ouder, onder meer kinderontvoering, dat van de alimentatieplichtige niet kan worden gevergd dat partneralimentatie wordt betaald. Ambtshalve proceskostenveroordeling.

Partijen zijn in 2003 gehuwd. Uit het huwelijk is de minderjarige geboren in 2015. Zij zijn half januari 2020 gescheiden. De minderjarige is ingevolge een uitspraak van de Braziliaanse rechter van 28 augustus 2019 in het kader van een kinderontvoeringsprocedure op 17 september 2019 vanuit Brazilië naar Nederland teruggeleid. Bij beschikking van de voorzieningenrechter in de rechtbank Den Haag van 30 december 2019 is – voor zover in hoger beroep van belang – bepaald dat de minderjarige met ingang van de datum van die beschikking aan de vader zal worden toevertrouwd.

De rechtbank heeft het verzoek om partneralimentatie afgewezen. Van deze beslissing is de vrouw in hoger beroep gekomen. De man verweert zich. Meest verstrekkend verweer is dat van hem in redelijkheid geen bijdrage in het levensonderhoud van de vrouw kan worden gevergd wegens grievend gedrag.

Het hof overweegt hieromtrent als volgt. Onbetwist is dat de man aan de vrouw toestemming heeft gegeven voor niet meer dan een vakantie met de minderjarige in Brazilië vanaf 12 januari 2019 tot 11 februari 2019. Een langer verblijf van de minderjarige in Brazilië zonder toestemming van de man was daarmee onrechtmatig. Los van de vraag of voldoende is komen

vast te staan dat de door de vrouw gestelde hartklachten het haar onmogelijk maakten terug naar Nederland te reizen, had zij er in elk geval voor kunnen zorgen dat de minderjarige (begeleid) naar Nederland had kunnen terugkeren. Voor het na 11 februari 2019 in Brazilië houden van de minderjarige vormen de door de vrouw gestelde hartklachten naar het oordeel van het hof dan ook geen overtuigend argument. De man heeft onweersproken gesteld dat hij aan de vrouw heeft voorgesteld om de minderjarige in Brazilië op te halen en met haar naar Nederland terug te keren, maar dat de vrouw daarop afwijzend heeft gereageerd. Door de man is verder onweersproken gesteld dat de vrouw tevens afwijzend heeft gereageerd op zijn verzoeken om de minderjarige in Brazilië te mogen bezoeken. Weliswaar heeft de vrouw uiteindelijk, na een periode van geen contact tussen de man en de minderjarige, meegewerkt aan contact middels videobellen, doch uit door de man in het geding gebrachte transcripties van een deel van de videogesprekken blijkt dat de vrouw zich tijdens die gesprekken tegenover de minderjarige negatief over de man heeft uitgelaten, onder meer door tegen de minderjarige te zeggen dat de man haar trampoline aan zijn nieuwe partner en haar kind had weggegeven en door de minderjarige tegen de man te laten zeggen – ondanks de verzoeken van de man aan de vrouw de minderjarige in Brazilië te mogen bezoeken – dat zij wacht op zijn bezoek aan haar en dat hij haar sinds januari 2019 al niet meer heeft bezocht. Daarmee heeft de vrouw de minderjarige naar het oordeel van het hof in de echtscheidingsproblematiek van partijen betrokken en de positie van de man negatief gekleurd, met alle schadelijke gevolgen van dien voor de minderjarige (loyaliteitsconflict).

Op 10 april 2019 is de vrouw vervolgens bekend geworden dat de man de Centrale Autoriteit had ingeschakeld. Het hof stelt vast dat dit voor de vrouw geen aanleiding is geweest de minderjarige direct naar Nederland te laten terugkeren. In de tussentijd heeft op 19 juni 2019 de mondelinge behandeling in eerste aanleg plaatsgevonden. Uit het proces-verbaal van die mondelinge behandeling blijkt dat de man tijdens die zitting onweersproken heeft gesteld dat is voorgesteld de minderjarige door een haar vertrouwd persoon te laten ophalen, maar dat ook dit voorstel door de vrouw is afgewezen. Vervolgens is het teruggeleidingstraject gestart. Voorafgaand aan de uitspraak in de kinderontvoeringsprocedure is op 1 augustus 2019 de bestreden beschikking gegeven, waarbij onder meer het verzoek van de vrouw om aan haar vervangende toestemming te verlenen om met de minderjarige naar Brazilië te verhuizen is afgewezen. Ook hierin heeft de vrouw kennelijk geen aanleiding gezien met de minderjarige naar Nederland terug te keren, dan wel de minderjarige naar Nederland te laten terugkeren. Vervolgens is op 28 augustus 2019 de uitspraak in de kinderontvoeringsprocedure gedaan, waarin de onmiddellijke terugkeer van de minderjarige naar Nederland is bevolen. Op 16 september 2019 heeft de man in Brazilië de minderjarige overgedragen gekregen. De minderjarige is daartoe op school opgehaald door twee vrouwelijke politieagenten in burger, twee deurwaarders en de man. Pas hierna is de vrouw op de hoogte geraakt van de uitspraak

in de kinderonvoeringsprocedure, kennelijk omdat werd gevreesd dat de vrouw ook op basis van die uitspraak de minderjarige niet vrijwillig aan de man zou overdragen. Op 17 september 2019 zijn de man en de minderjarige naar Nederland teruggekeerd. Het standpunt van de vrouw in de kinderonvoeringsprocedure dat zij door de man is mishandeld, op grond waarvan zij zich op artikel 13 lid 1 en onder b van het Haags Kinderonvoeringsverdrag heeft beroepen, en welk standpunt zij bovendien kracht heeft bijgezet door de man op sociale media van huiselijk geweld te beschuldigen, is door haar op geen enkele wijze aannemelijk gemaakt. Voorts acht het hof het gedrag van de vrouw zeer grievend nu ook het kind van partijen erbij betrokken is. Door het gedrag van de vrouw heeft zij de minderjarige en de man van wederzijds contact onthouden. Het is een plicht van beide ouders en het recht van het kind dat het kind zoveel mogelijk door beide ouders wordt opgevoed en in ieder geval zoveel mogelijk contact heeft met beide ouders.

Het hof is van oordeel dat op basis van vorenstaande objectieve en subjectieve omstandigheden van dit geval, in onderlinge samenhang bezien, genoegzaam is komen vast te staan dat de vrouw de minderjarige vanaf 11 februari 2019 willens en wetens onrechtmatig in Brazilië heeft achtergehouden en de minderjarige daarmee willens en wetens aan het gezag van de man heeft onttrokken en het *family life* tussen de man en de minderjarige meer dan een half jaar onmogelijk heeft gemaakt, waarbij zij de man al die tijd in grote onzekerheid heeft gelaten. Aan de gevolgen hiervan voor zowel de man als de minderjarige is de vrouw naar het oordeel van het hof volledig voorbijgegaan. Het hof acht het hiervoor omschreven gedrag van de vrouw naar objectieve maatstaven bezien dermate grievend dat de lotsverbondenheid van de man jegens de vrouw hierdoor is verbroken, zodat het verzoek van de vrouw tot betaling van partneralimentatie door de man aan haar dient te worden afgewezen. Het hof veroordeelt de vrouw ambtshalve in de proceskosten.

Opmerking: vergelijk over de verhouding tot lotsverbondenheid Hof Amsterdam 21 april 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:199.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 08-05-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:893

Zaaknummer: 200.268.638/01 en 200.268.638/02

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kinderalimentatie. Partijen zijn in 2013 gescheiden. Zij zijn toen de kinderalimentatie voor hun beide kinderen onderling overeengekomen. Nadien hebben partijen drie keer nadere mondelinge afspraken gemaakt. De vrouw kan niet alsnog nakoming van de oorspronkelijke afspraken vragen wegens rechtsverwerking. Rechtbank stelt de kinderalimentatie opnieuw vast, rekening houdend met twee kinderen uit andere relaties van de man.

Kinderalimentatie. Partijen zijn in 2013 gescheiden. Zij zijn toen de kinderalimentatie voor hun beide kinderen onderling overeengekomen. Nadien hebben partijen drie keer nadere mondelinge afspraken gemaakt. De vrouw kan niet alsnog nakoming van de oorspronkelijke afspraken vragen wegens rechtsverwerking. Rechtbank stelt de kinderalimentatie opnieuw vast, rekening houdend met twee kinderen uit andere relaties van de man.

Partijen zijn in 2013 gescheiden. Zij hebben twee kinderen, geboren in 2005 en 2008. Zij zijn onderling overeengekomen dat de man per maand per kind € 435 zou betalen op een gezamenlijk rekening ten behoeve van beide kinderen en de vrouw € 100 per maand per kind. Het echtscheidingsconvenant en het ouderschapsplan maken deel uit van de echtscheidingsbeschikking.

Partijen hebben tot 1 januari 2015 uitvoering gegeven aan de beschikking van de rechtbank.

De rechtbank heeft vastgesteld dat partijen met ingang van 1 januari 2015 driemaal in onderling overleg de bijdrage op de kinderrekening hebben aangepast. Immers, met ingang van 1 januari 2015 tot 1 juli 2016 heeft de man geen bijdrage betaald en heeft de vrouw gedeeltelijk voldaan aan de beschikking van 6 februari 2013. Vervolgens zijn beide partijen

met ingang van 1 juli 2016 een bijdrage gaan voldoen van € 240 per maand en met ingang van 1 januari 2017 ieder een bijdrage van € 125 per maand. Nadat bijna 3,5 jaar is verstreken, waarin partijen uitvoering hebben gegeven aan de andersluidende afspraken, maakt de vrouw in mei 2018 de man erop attent dat de aanpassingen van tijdelijk aard zouden zijn geweest en zij aanspraak maakt op de bedragen die volgen uit de beschikking van 6 februari 2013. Hierna blijft de vrouw nog tot 1 september 2018 de overeengekomen gewijzigde bijdrage van € 125 per maand voldoen. In de periode 1 september 2018 tot 1 maart 2019 betaalt de vrouw geen bijdrage. De vraag die moet worden beantwoord is of de vrouw, door uitvoering te hebben gegeven aan de onderlinge gewijzigde bijdragen, de beschikking van 6 februari 2013 niet meer kan executeren.

De rechtbank is van oordeel dat deze vraag bevestigend moet worden beantwoord omdat sprake is van rechtsverwerking. De rechtbank overweegt dat van rechtsverwerking in beginsel slechts sprake kan zijn indien de schuldeiser zich heeft gedragen op een wijze die naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onverenigbaar is met het vervolgens geldend maken van het betrokken recht. Enkel tijdsverloop levert geen toereikende grond op voor het aannemen van rechtsverwerking. Hiervoor is meer nodig, namelijk een gedraging van de schuldeiser, die onder omstandigheden ook in een nalaten kan bestaan. Deze gedraging of dat nalaten dient bij de schuldenaar een zodanig vertrouwen te hebben opgewekt of zijn positie zodanig onredelijk te hebben verzwaaard, dat de schuldeiser in redelijkheid geen beroep meer kan doen op dat ingeroepen recht. Nadat de vrouw gedurende ruim 3,5 jaar actief heeft geparticipeerd in het maken van andersluidende afspraken en zij (net als de man) hier vervolgens uitvoering aan heeft gegeven, hoefde de man niet te verwachten dat hij het oude, veel hogere bedrag op grond van de beschikking van 6 februari 2013 nog verschuldigd was. De rechtbank is daarom van oordeel dat de vrouw vanaf 1 januari 2015 haar recht op een hogere bijdrage conform de beschikking van 6 februari 2013 heeft verwerkt.

Vervolgens stelt de rechtbank de kinderalimentatie vast met ingang van 1 maart 2019, rekening houdend met de onderhoudsplicht van de man voor vier minderjarige kinderen en rekening houdend met de draagkracht van de andere ouders voor twee van die kinderen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 08-05-2020

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2020:4464

Zaaknummer: C/10/575858 / FA RK 19-5044

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bevoegdheid Nederlandse rechter ten aanzien van een zorgregeling in een echtscheidingsprocedure. Kinderen hebben geen gewone verblijfplaats in Nederland. Hof baseert zijn bevoegdheid op artikel 4 lid 3 Rv en neemt kennelijk voldoende verbondenheid met de Nederlandse rechtssfeer aan.

Bevoegdheid Nederlandse rechter ten aanzien van een zorgregeling in een echtscheidingsprocedure. Kinderen hebben geen gewone verblijfplaats in Nederland. Hof baseert zijn bevoegdheid op artikel 4 lid 3 Rv en neemt kennelijk voldoende verbondenheid met de Nederlandse rechtssfeer aan.

De man heeft in hoger beroep een grief gericht tegen de onbevoegdverklaring van de rechtbank ten aanzien van het verzoek tot vaststelling van een zorgregeling. Hij stelt zich op het standpunt dat de rechtbank de waarde miskent van het feit dat de minderjarigen de Nederlandse nationaliteit hebben, veelvuldig Nederland bezoeken, vloeiend Nederlands spreken, naar een internationale school gaan, de sociale contacten in de Verenigde Arabische Emiraten Nederlands georiënteerd zijn en er sprake is van een expatsituatie waarbij de band met de Nederlandse rechtssfeer in stand wordt gehouden. Derhalve is er naar de mening van de man sprake van voldoende verbondenheid met Nederland. Verder stelt de man dat partijen nagenoeg overeenstemming hebben over de verdeling van de zorg- en opvoedingstaken, zodat de regeling kan worden vastgelegd. Daarbij komt dat het feit dat er thans geen contactregeling is vastgesteld leidt tot onrust en strijdigheid met de belangen van de minderjarigen.

De vrouw meent dat de Nederlandse rechter geen bevoegdheid heeft inzake de verdeling van de zorg- en opvoedingstaken, nu iedere verbondenheid met Nederland ontbreekt.

Het hof dient te beoordelen of de Nederlandse rechter internationale bevoegdheid heeft ten aanzien van het verzoek tot verdeling van de zorg- en opvoedingstaken. Vast staat dat de

minderjarigen, zowel ten tijde van de indiening van het inleidend verzoekschrift als heden, hun gewone verblijfplaats hebben in de Verenigde Arabische Emiraten. Net als de rechtbank is het hof van oordeel dat de bevoegdheid van de Nederlandse rechter niet kan worden ontleend aan Brussel II bis, nu de minderjarigen hun gewone verblijfplaats niet in Nederland hebben, en eveneens niet is voldaan aan de in artikel 12 lid 1 van de Verordening Brussel II bis gestelde voorwaarden voor prorogatie van rechtsmacht. Vervolgens is het hof van oordeel dat de internationale bevoegdheid van de Nederlandse rechter evenmin kan worden ontleend aan het Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996, nu de minderjarigen niet in Nederland hun gewone verblijfplaats hebben, en het hof evenmin aan de aanvullende bepalingen van artikel 5 tot en met 14 Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996 bevoegdheid kan ontleenen.

Het voorgaande brengt met zich dat, nu het hof zijn bevoegdheid niet kan ontleenen aan een van de hierboven genoemde regelingen, de bevoegdheid van de Nederlandse rechter dient te worden beoordeeld op grond van artikel 4 lid 3 Rv. Dit artikellid bepaalt, voor zover van belang, dat indien de Nederlandse rechter rechtsmacht met betrekking tot de echtscheiding heeft, hij buiten de toepassing van Verordening Brussel II bis, tevens rechtsmacht heeft ten aanzien van de met de echtscheiding verband houdende nevenvoorzieningen, met dien verstande dat met betrekking tot de verzoeken betreffende het gezag en omgangsrecht geldt, dat de Nederlandse rechter zich onbevoegd verklaart indien hij zich, wegens de geringe verbondenheid van de zaak met de rechtssfeer van Nederland, niet in staat acht de belangen van de kinderen naar behoren te beoordelen (*forum non conveniens*).

Het hof overweegt als volgt. Nu partijen zelf tot overeenstemming zijn gekomen met betrekking tot de zorgregeling en partijen de echtscheidingsprocedure in Nederland hebben gevoerd, acht het hof voldoende gronden aanwezig om zich ook bevoegd te achten met betrekking tot de zorgregeling. Het hof is door de man en door beide advocaten goed voorgelicht met betrekking tot de kinderen van partijen. Uit de verstrekte informatie ter zitting volgt dat de man volledig in staat is de overeengekomen zorgregeling na te komen. Nu er geen procedure met betrekking tot de zorgregeling aanhangig is in de Verenigde Arabische Emiraten bestaat er geen risico op tegenstrijdige uitspraken. Het voorgaande brengt met zich dat de grief van de man slaagt en de bestreden beschikking op dit punt moet worden vernietigd.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 22-04-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:937

Zaaknummer: 200.260.453/01 en 200.276.063/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verdeling van een eenvoudige gemeenschap van woning tussen ongehuwd samenlevenden. Hof concludeert met de rechtbank tot een verdeling bij helfte. Een vergoeding wegens gestelde investeringen in de woning uit privévermogen wordt afgewezen. Het hof gaat uit van een stilzwijgende overeenkomst tussen partijen.

Verdeling van een eenvoudige gemeenschap van woning tussen ongehuwd samenlevenden. Hof concludeert met de rechtbank tot een verdeling bij helfte. Een vergoeding wegens gestelde investeringen in de woning uit privévermogen wordt afgewezen. Het hof gaat uit van een stilzwijgende overeenkomst tussen partijen.

Partijen hebben achtentwintig jaar samengeleefd. Uit deze samenleving zijn drie kinderen geboren. Partijen zijn gezamenlijk eigenaar van een woning die in 1997 is aangeschaft voor € 365.000.

Op enig moment zijn partijen overeengekomen dat de woning verkocht zal worden aan een derde. De woning is per 31 mei 2016 te koop gezet voor een vraagprijs van € 570.000. De man bewoont de woning.

In het onderhavige geval verschillen partijen van mening over de wijze waarop de bij verkoop te realiseren overwaarde van de woning tussen partijen verdeeld dient te worden. In dat verband rijst de vraag of tussen partijen stilzwijgend een overeenkomst tot stand is gekomen op grond waarvan de overwaarde bij verkoop van de woning beide partijen voor de helft toekomt, ongeacht – het verschil in – de inbreng aan eigen middelen van partijen bij de aankoop van de woning en de verbouwing ervan. Volgens het bestreden vonnis hebben partijen ieder recht op de helft van de overwaarde van de woning.

Het hof oordeelt hierover als volgt. Partijen hebben achtentwintig jaar met elkaar samengeleefd en hebben samen drie kinderen. De woning is eigendom van partijen

gezamenlijk. Zij hebben zich hoofdelijk aan de hypothecaire schuld met betrekking tot de woning verbonden. Vast staat dat zowel de man als de vrouw bij de eigendomsverkrijging van de woning middelen uit hun privévermogens hebben ingebracht, te weten een bedrag van € 74.874 door de man en een bedrag van € 18.520,21 door de vrouw. Eveneens staat vast dat de vrouw uit haar privévermogen middelen heeft aangewend voor uitgaven ten behoeve van de woning. Het exacte bedrag staat voor het hof niet vast, maar de man erkent dat deze uitgaven zijn gedaan voor een bedrag van € 12.416,79. Uit de stellingen van partijen leidt het hof voorts af dat zij beiden uitgaven hebben gedaan ten behoeve van hun gemeenschappelijke huishouding. Zo erkent de man dat partijen 'over en weer allerlei zaken hebben bekostigd' en dat de vrouw de 'kosten van de kinderen voor haar rekening heeft genomen'. Daartegenover staat dat de man de vaste lasten van de woning heeft voldaan, zoals de vrouw ook erkent.

Gesteld noch gebleken is dat partijen tijdens hun achtentwintigjarige samenleving een gescheiden financiële huishouding hebben gevoerd. De middelen die partijen over en weer uit hun privévermogens hebben aangewend ten behoeve van de woning en de gemeenschappelijke huishouding zijn door hen nooit in kaart gebracht, laat staan verrekend; evenmin is het recht daartoe uitdrukkelijk dan wel stilzwijgend door (een van) partijen voorbehouden. Kennelijk hebben partijen zich gedurende hun samenleving gedragen in overeenstemming met de tussen hen feitelijke ontstane taakverdeling, waarbij de vrouw – naar zij onbetwist heeft gesteld – op enig moment in overleg met de man haar baan had opgezegd en fulltime voor de kinderen is gaan zorgen en de man – hoofdzakelijk – het gezinsinkomen genereerde. Net als de rechtbank leidt het hof uit deze omstandigheden af dat partijen kennelijk geen belang hechtten aan een eventueel verschil in de financiële bijdragen van partijen aan gezamenlijke uitgaven.

Uit de hiervoor vermelde feiten en omstandigheden leidt het hof een stilzwijgend tot stand gekomen overeenkomst tussen partijen af, op grond waarvan de man geen aanspraak kan maken op vergoeding van de door hem gestelde investeringen uit zijn privévermogen in de woning van partijen. Dit betekent dat partijen, die een gelijk aandeel hebben in de woning, aanspraak maken op ieder de helft van de overwaarde bij verkoop en levering van de woning. De rechtbank was tot dezelfde uitkomst gekomen.

Proceskostenveroordeling

Partijen vorderen over en weer een veroordeling in de proceskosten in beide instanties. In procedures zoals de onderhavige is het gebruikelijk dat de proceskosten worden gecompenseerd, in die zin dat iedere partij de eigen kosten draagt. In de onderhavige zaak ziet het hof echter aanleiding om hiervan af te wijken. Gelet op de niet-constructieve opstelling van de man in het kader van de verkoop van de woning, hetgeen ertoe heeft geleid dat de

woning sedert mei 2016 nog steeds niet is verkocht en de vrouw tot in twee instanties genoodzaakt is om de medewerking van de man aan de verkoop van de woning in rechte af te dwingen, zal het hof de man overeenkomstig artikel 237 lid 1 Rv als de grotendeels in het ongelijk gestelde partij veroordelen in de proceskosten van de vrouw in beide instanties.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 21-04-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:913

Zaaknummer: 200.255.186/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Lotsverbondenheid en grievend gedrag. Hof ziet het al dan niet verbroken zijn van lotsverbondenheid los van het bestaan van zodanig grievend gedrag van de alimentatiegerechtigde dat een bijdrage in het onderhoud niet langer kan worden gevergd.

Partneralimentatie. Lotsverbondenheid en grievend gedrag. Hof ziet het al dan niet verbroken zijn van lotsverbondenheid los van het bestaan van zodanig grievend gedrag van de alimentatiegerechtigde dat een bijdrage in het onderhoud niet langer kan worden gevergd.

De man is in hoger beroep gekomen van de beschikking van de rechtbank waarin onder andere de partneralimentatie is bepaald. Primair voert de man aan dat de lotsverbondenheid tussen partijen is geëindigd als gevolg van wangedrag van de vrouw, zodat de vrouw jegens de man in redelijkheid geen aanspraak meer kan maken op een uitkering tot haar levensonderhoud. De man voert hiertoe aan dat de vrouw hem belangrijke informatie over de minderjarige onthoudt. Zo laat de vrouw hem niet weten wanneer de minderjarige een epileptische aanval heeft waarvoor hij naar het ziekenhuis moet. Ook ontzegt de vrouw de man aanwezigheid bij bijeenkomsten op school en het contact met artsen door formulieren zonder de man te ondertekenen of zijn gegevens uit het dossier te halen. De vrouw frustreert ook de omgang tussen de man en de minderjarige, waardoor de man het gevoel heeft dat de vrouw de minderjarige bij hem weghoudt. Daarbij wordt de man lastiggevalen en mishandeld door personen, van wie de man vermoedt dat zij uit het netwerk van de vrouw komen. Ook beschuldigt de vrouw de man valselyk van jarenlange mishandeling.

De vrouw betwist dat zij de man contact met de minderjarige onthoudt. Zij houdt zich aan de vastgestelde zorgregeling. Wel heeft zij zich zorgen gemaakt over de veiligheid van de minderjarige bij de man, omdat hij suïcidale gedachten uitte waarin hij de minderjarige en de vrouw betrok. Dit blijkt ook uit de uitingen van de man in de media naar aanleiding van de (mislukte) moordaanslag op de vrouw. Voorts heeft de vrouw geen valse aangifte gedaan tegen de man, nu hij is veroordeeld voor mishandeling van de vrouw.

Het hof overweegt als volgt. Bij de vaststelling van een uitkering tot levensonderhoud op grond van het bepaalde in artikel 1:157 BW dient de rechter rekening te houden met alle omstandigheden van het geval, zowel financiële als ook niet-financiële. Een (subjectieve) niet-financiële omstandigheid kan gelegen zijn in grievende gedragingen van de onderhoudsgerechtigde, die van zodanige ernst en aard kunnen zijn dat van de onderhoudsplichtige in redelijkheid niet (langer) kan worden gevergd dat hij (ten volle) bijdraagt in het levensonderhoud van de onderhoudsgerechtigde. Bij de beoordeling in een concreet geval of een zodanige situatie zich voordoet, past de rechter terughoudendheid, mede gelet op het onherroepelijke karakter van zo'n vermindering of beëindiging.

Het hof is van oordeel dat niet van belang is of aan de lotsverbondenheid tussen partijen een einde is gekomen. Het voortduren van de alimentatieverplichting berust niet op het voortduren van de lotsverbondenheid (vgl. HR 4 mei 2018, ECLI:NL:HR:2018:695, r.o. 3.3.5). Daarom kan het 'afnemen' of 'vervallen' van lotsverbondenheid geen grond zijn voor beëindiging van de alimentatieverplichting. Voorts is het hof van oordeel dat van wangedrag van de vrouw jegens de man geen sprake is. Vast staat dat het contact tussen partijen ernstig verstoord is. Partijen zijn al enige tijd verwickeld in een omvangrijke echtscheidingsprocedure en hebben weinig tot geen vertrouwen meer in elkaar. Dit heeft geleid tot problemen ten aanzien van de omgang met de minderjarige, hetgeen een escalatie tot gevolg heeft gehad waarin de vader van de man op 15 januari 2018 heeft gepoogd de vrouw van het leven te beroven. Hierbij heeft zij ernstig letsel opgelopen. Deze gebeurtenis is voor de vrouw en de kinderen zeer ingrijpend geweest. Naar het oordeel van het hof is het dan ook niet onbegrijpelijk dat de vrouw, gelet op hetgeen haar is overkomen, afwachtend reageert wanneer zij in contact dient te treden met de man. De houding van de vrouw maakt dan ook niet dat in redelijkheid niet meer van de man kan worden gevergd dat hij een onderhoudsbijdrage aan de vrouw blijft voldoen. Daarbij komt nog dat de vrouw bovengenoemde stellingen van de man heeft betwist, waardoor deze niet vast zijn komen te staan. Zo is het hof niet gebleken van het frustreren van de omgang door de vrouw, noch van de andere stellingen van de man omtrent wangedrag van de vrouw. Ook al zou het zo zijn dat de man wordt belaagd door personen uit het netwerk van de vrouw, dan staat daarmee niet vast dat de vrouw daarin de hand heeft gehad.

Opmerking: vergelijk over de verhouding tot losverbondenheid Hof Den Haag 8 mei 2020, ECLI:NL:GHDHA:2020:893.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 21-04-2020

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2020:1299

Zaaknummer: 200.249.522/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ondertoezichtstelling ongeboren vruchten (tweeling). Verzoek wordt toegewezen. Verzoek tot uithuisplaatsing van de ongeboren tweeling voorafgaande aan de geboorte wordt aangehouden en verwezen naar de meervoudige kamer.

Ondertoezichtstelling ongeboren vruchten (tweeling). Verzoek wordt toegewezen. Verzoek tot uithuisplaatsing van de ongeboren tweeling voorafgaande aan de geboorte wordt aangehouden en verwezen naar de meervoudige kamer.

In verband met de coronamaatregelen is er telefonisch gehoord.

De Raad voor de Kinderbescherming (Raad) heeft de verzoeken telefonisch gehandhaafd en als volgt toegelicht. De moeder is hoogzwanger en leidt een onverantwoord leven, waardoor de ontwikkeling van de ongeboren kinderen wordt bedreigd. De moeder wordt onvoldoende in staat geacht om in de basale zorg van de ongeboren kinderen te voorzien. De ongeboren kinderen zijn levensvatbaar en het is van belang dat er zicht komt op de ongeboren kinderen. Momenteel is de moeder vrij om te staan en gaan waar zij wil, hetgeen zal veranderen als er een machtiging tot uithuisplaatsing wordt verleend. Tevens heeft de gecertificeerde instelling (GI) meer mogelijkheden om in te grijpen mocht de machtiging tot uithuisplaatsing al voor de geboorte worden verleend. Verder dient het als een signaal naar de moeder.

De GI heeft de verzoeken van de Raad ondersteund en daaraan het volgende toegevoegd. Indien een machtiging tot uithuisplaatsing al voor de geboorte zou worden verleend, kunnen meer maatregelen in het belang van de ongeboren kinderen worden ingezet. Bij zware vermoedens over de verblijfplaats van de moeder kan met de politie in de woning worden binnengetrokken en kan de moeder middels een rechterlijke machtiging worden opgenomen. Als in de beschikking wordt opgenomen dat de politie de moeder met sterke arm uit haar woning mag halen, levert dit nog meer mogelijkheden op. Het lukt de GI onvoldoende om in contact te komen met de moeder. Het is van belang dat er zicht komt op de moeder en de

ongeboren kinderen.

De kinderrechter heeft geprobeerd om de ouders telefonisch te bereiken, om hen te horen. Hoewel meermaals geprobeerd, is het de kinderrechter niet gelukt om de ouders telefonisch te bereiken. Het standpunt van de moeder en de vader is daarom niet bekend.

De kinderrechter overweegt als volgt. Uit de overgelegde stukken en de behandeling ter zitting is gebleken dat de ongeboren kinderen ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd. Er zijn ernstige zorgen over de gezondheid en de ontwikkeling van de ongeboren kinderen. Bij de moeder is sprake van drugs- en alcoholgebruik. De moeder is vrijwillig opgenomen geweest voor een cocaïneverslaving bij Antes, maar is daar na een verlofmoment niet teruggekeerd. De moeder is sindsdien onbereikbaar en vermist. Daarnaast is er sprake van stemmingsproblematiek en angst- en panieklachten bij de moeder. In het verleden heeft de moeder driemaal een suïcidepoging gedaan. De moeder heeft geen vaste woon- of verblijfplaats en is volledig afhankelijk van de (vermoedelijk biologische) vader. Bij de vader is tevens sprake van drugsgebruik. Verder zijn er zorgen over huiselijk geweld tussen de ouders. De zwangerschap verloopt ongecontroleerd en de ziekenhuiscontroles worden onvoldoende nagekomen. De ouders houden de hulpverlening af en verschijnen niet op gemaakte afspraken. Momenteel is er geen zicht meer op de ouders, de ongeboren kinderen en de opvoedingsomgeving. De ouders hebben onvoldoende probleeminzicht en bagatelliseren het drugsgebruik en de gevolgen daarvan op de ontwikkeling van de ongeboren kinderen.

Uit het voorgaande volgt dat is voldaan aan het wettelijke criterium genoemd in artikel 1:255 BW. Verder blijkt uit de beschikbare informatie dat de ouders op de hoogte zijn van de voorlopige ondertoezichtstelling en het verzoek van de Raad om de ongeboren kinderen voor de duur van één jaar onder toezicht stellen. Nu zij desondanks niet bereikbaar zijn gebleken, ondanks verschillende pogingen van de kinderrechter, zal de kinderrechter de ondertoezichtstelling verlenen voor de gevraagde duur van één jaar.

De kinderrechter is van oordeel dat het verzoek tot de nog verderstrekkende maatregel, een machtiging tot uithuisplaatsing van de ongeboren kinderen, dient te worden aangehouden. De kinderrechter zal de behandeling van het verzoek tot een machtiging tot uithuisplaatsing aanhouden om alle betrokkenen nogmaals de gelegenheid te geven om hun zienswijzen hierop te geven en om de zaak te verwijzen naar een meervoudige kamer van deze rechtbank.

Opmerking: vergelijk in verband met het verzoek tot uithuisplaatsing van de ongeboren vruchten Rb. Rotterdam 31 maart 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:3521. Verzoek is afgewezen. Toewijzing van zo'n verzoek zou neerkomen op vrijheidsbeneming van de moeder. Artikel 1:265b lid 1 BW biedt daartoe geen grondslag. Het verzoek wordt toegewezen met ingang van de geboorte van de

tweeling.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2020:4378

Zaaknummer: C/10/589092 / JE RK 19-3931 en C/10/592611 / JE RK 20-626

Wetsartikelen:

ANNOTATIE

Houd die mogelijke verwekker buiten de deur: heiligt het doel de middelen?

mr. L.M.L. Hu

Houd die mogelijke verwekker buiten de deur: heiligt het doel de middelen? Commentaar bij rechtbank Gelderland 29 januari 2020, ECLI:NL:RBGEL:2020:631.

Een man en vrouw ontmoeten elkaar in 2017 tijdens de Nijmeegse Vierdaagse. In 2019 trouwt de vrouw met een andere man. Later dat jaar bevalt zij van een kind. Zij en haar echtgenoot, de verweerder in de zaak die speelt voor de rechtbank Gelderland, zijn de juridische ouders van het kind. Het is een groot vraagteken wat zich tussen de man en de vrouw heeft afgespeeld sinds hun eerste ontmoeting. In ieder geval denkt de man op basis van WhatsAppberichten die hij met de vrouw heeft uitgewisseld dat hij de biologische vader van het kind is. Hij leidt hieruit namelijk af dat de vrouw in het conceptietijdvak alleen met hem seks heeft gehad. De vrouw en verweerder stellen zich echter op het standpunt dat de verweerder de biologische vader van het kind is. De man verzoekt de rechtbank om te bepalen dat de vrouw en haar echtgenoot hun medewerking moeten verlenen aan een DNA-onderzoek om het biologisch vaderschap van de man over het kind vast te kunnen stellen. Hij wil graag een omgangsregeling en informatieregeling. Op zijn verzoek wordt door de rechter een bijzondere curator benoemd om de belangen van het kind in de procedure te vertegenwoordigen. De man hoopt dat zij namens het kind een verzoek zal doen tot ontkenning van het vaderschap van de verweerder, waarna de weg vrij is om zijn eigen juridisch vaderschap te vestigen. De bijzondere curator meent dat het DNA-onderzoek dient te worden uitgevoerd, omdat het van belang is dat het kind zo vroeg mogelijk zekerheid kan krijgen over het bestaan van zijn familiebanden en afstamming. Ook voor de mogelijke vaststelling van een omgangsregeling door de rechtbank is een DNA-onderzoek van belang. De bijzondere curator blijkt echter niet bereid om een afstammingsprocedure te beginnen, mocht blijken dat de man inderdaad de biologische vader van het kind is.

De rechtbank gaat niet mee in het standpunt van de bijzondere curator en wijst het verzoek van de man in verband met het DNA-onderzoek af. Daardoor kan niet worden vastgesteld dat

de man de biologische vader van het kind is en dat betekent dat zijn verzoeken over de informatie- en omgangsregeling afgewezen worden. De rechtbank overweegt dat een DNA-onderzoek niet in het belang is van het kind en het gezin waarin hij opgroeit, omdat dit de balans binnen het gezin ernstig zou verstoren. Deze belangen dienen zwaarder te wegen dan het (persoonlijkheids)recht van de man bij de vaststelling van het mogelijk biologisch vaderschap (art. 8 EVRM).

Het Nederlandse recht kent geen procedure voor de mogelijke verwekker om zijn biologisch vaderschap vast te stellen als het kind al twee juridische ouders heeft – de man heeft dus geen op zichzelf staand (persoonlijkheids)recht op vaststelling van zijn biologisch vaderschap.[1] In dit kader is de uitkomst van de uitspraak van de rechtbank niet verwonderlijk. Verzoeken inzake DNA-onderzoek worden vrij eenvoudig afgewezen. Dat het uitvoeren van een DNA-onderzoek specifiek in deze zaak mogelijk negatieve gevolgen zou hebben op de opvoeding van het kind, lijkt mij, net als de rechtbank oordeelt, aannemelijk. De man blijkt zich namelijk erg te hebben opgedrongen aan de vrouw, haar familie en vrienden, wat tot veel stress heeft geleid. De vrouw heeft hierdoor het contact met haar vader verloren en vreest verder verstoten te worden uit haar persoonlijke kring. Ik kan er dan ook wel inkomen dat in deze bijzondere situatie de wens om de man zoveel mogelijk buiten de deur te houden een rol heeft gespeeld. De weg die de rechtbank bewandelt om haar doel te bereiken, is echter hobbelig. De motivering van de rechtbank is namelijk innerlijk tegenstrijdig en het is niet altijd duidelijk op welke gronden de rechtbank tot haar oordeel komt en aan welke normen er precies wordt getoetst.

Zo gaat de rechtbank mijns inziens wel snel voorbij aan het belang dat het kind zou kunnen hebben bij afstammingsinformatie en het standpunt hierover van de bijzondere curator. Volgens haar zou het kind geen hinder ondervinden van een onderzoek naar zijn afkomst, omdat het kind te jong is om zich hiervan bewust te zijn. De rechtbank had mijns inziens uitgebreider moeten motiveren waarom zij, in tegenstelling tot de bijzondere curator, wel van oordeel is dat een DNA-onderzoek het kind meer kwaad dan goed zou doen. Het niet uitvoeren van een DNA-onderzoek kan evengoed negatieve gevolgen hebben voor het kind. Dat de juridische ouders in principe de verantwoordelijkheid hebben om ‘het kind correct te informeren over zijn afkomst’, zoals de rechtbank ook overweegt (r.o. 4.7), doet er niet aan af dat de afkomst van het kind, zolang er geen DNA-onderzoek wordt uitgevoerd, in potentie altijd een soort geheim is, waarbij wellicht alleen de moeder weet hoe de vork daadwerkelijk in de steel zit. Thans worden er door de rechtbank vooral toespelingen gemaakt die suggereren dat het onwaarschijnlijk is dat de man de biologische vader van het kind is. Dat staat lijnrecht tegenover het oordeel van de rechtbank dat een DNA-onderzoek een te grote inbreuk zal maken op de gezinsvrede, waarbij de vrees van de vrouw om verstoten te worden,

als zou blijken dat de man wel de biologische vader blijkt te zijn, een belangrijke rol speelt. Zodra het om de gezinsvrede gaat is de kans dat de man de biologische vader is kennelijk in de ogen van de rechtbank wel weer een reële mogelijkheid. Dat hinkt dus op twee tegenstrijdige gedachten.

Daarnaast is het opmerkelijk dat de rechtbank van oordeel is dat een DNA-onderzoek een te grote inbreuk zal zijn op de ‘persoonlijke levenssfeer van het gezin’ (r.o. 4.5), omdat dit de rust binnen het gezin in gevaar zou brengen. De ‘persoonlijke levenssfeer van het gezin’ is niet een op zichzelf staand belang. Maar waarschijnlijk bedoelt de rechtbank het recht op eerbiediging van het familie- en gezinsleven (‘family life’) uit artikel 8 EVRM.

Verder is mij niet duidelijk hoe de rechtbank tot het oordeel is gekomen dat er geen wettelijke grond is voor het vaststellen van een omgangsregeling en informatieregeling, nu de man niet in een nauwe persoonlijke betrekking tot het kind staat. Volgens de rechtbank is er geen sprake van een nauwe persoonlijke betrekking omdat niet gebleken is dat de man en de vrouw de intentie hadden om een gezinsleven te beginnen (de vrouw kon namelijk geen kinderen krijgen), uit de WhatsAppberichten kon niet worden opgemaakt dat de vrouw de man als verwekker van het kind aanwijst, de man heeft het kind nog nooit gezien, heeft geen juridische stappen gezet tot verkrijging van het (juridisch) vaderschap vóór de geboorte van het kind en vóór het huwelijk van de vrouw, en het kind is geboren tijdens het huwelijk van de vrouw en de verwekker (r.o. 4.6). Uit deze overweging lijkt af te leiden dat de rechtbank heeft willen toetsen of de man de intentie had om deel uit te maken van het leven van het kind (‘intended family life’). Dat de rechtbank het ontbreken van de intentie bij de man en de vrouw om samen een gezinsleven te beginnen en het feit dat de man geen juridische stappen heeft gezet tot verkrijging van het (juridisch) vaderschap vóór de geboorte van het kind en vóór het huwelijk van de vrouw voor deze toetsing van belang acht, begrijp ik echter niet. Voor het oordeel of er sprake van ‘intended family life’ is, is relevant wanneer de man op de hoogte raakte van de zwangerschap en of hij vervolgens stappen heeft ondernomen om aan te geven dat hij er voor het kind wilde zijn. Het gaat dan om de vraag of de biologische vader van begin af aan contact heeft gewild met het kind en dat er buiten zijn eigen toedoen geen sprake was van ‘family life’.[2] De feiten in deze zaak zijn echter te summier opgenomen in de beschikking om hierop een antwoord te kunnen geven. En daarbij blijft het de vraag waarom de rechtbank zinspeelt op (het ontbreken van) ‘intended family life’. Mijns inziens blijkt hieruit dat de rechtbank wederom op twee gedachtes hinkt. Enerzijds wil zij zeggen dat de kans dat de man de biologische vader is niet zo groot is. En anderzijds wil zij rekening houden met de mogelijkheid dat de man wél de biologische vader van het kind is. Voor dat laatste scenario wil de rechtbank bij voorbaat de weg naar een omgangsregeling en informatieregeling blokkeren.

De onderhavige zaak raakt nog aan een andere opmerkelijke kwestie: de man zou geen enkele wettelijke mogelijkheid hebben om zijn juridisch vaderschap vast te laten stellen, indien zou blijken dat hij de biologische vader van het kind is. Een procedure tot ontkenning van het vaderschap kan alleen worden ingezet op initiatief van het kind en de juridische ouders. De bijzondere curator in deze zaak was echter niet van plan een dergelijk verzoek in te dienen, omdat dit de gezinsvrede in gevaar zou brengen. Daardoor is de verwekker in het Nederlandse recht afhankelijk van het initiatief van anderen, maar zou dit niet anders kunnen? Het is een interessant discussiepunt of het bewaren van de rust binnen het gezin een steekhoudend argument kan zijn om de verwekker de mogelijkheid te ontzeggen een verzoek in te dienen tot ontkenning van het vaderschap van de echtgenoot. Een biologische vader komt in aanmerking voor een omgangsregeling als hij in een nauwe persoonlijke betrekking tot het kind staat. Er dient dan sprake te zijn van '(intended) family life'. Het gezinsleven kan dus sowieso onder druk gezet worden door de kans dat de biologische vader een omgangsregeling krijgt.[3] Het blijft de vraag of de wetgever er niet beter aan doet om toch een eigen rechtsingang voor de verwekker te introduceren om de scenario's te voorkomen, waarin de biologische vader met lege handen staat bij zijn wens juridisch vader te kunnen worden. Of de rechter die wens in vervulling zou moeten laten gaan is een andere vraag, maar die hoeft niet aan de heroverweging van de positie van de verwekker in de weg te staan.

[1] Hof Arnhem-Leeuwarden 6 september 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:7165; EHRM 22 maart 2012, 23338/09 (*Kautzor/Duitsland*).

[2] EHRM 21 december 2010, 20578/07, NJ 2011/508 (*Anayo/Duitsland*); EHRM 15 september 2011, 17080/07 (*Schneider/Duitsland*).

[3] Zie W.M. Schrama, 'Over vaders, seks en afstamming: het afstammingsrecht voor verwekkers kritisch beschouwd', *Ars Aequi* 2016, p. 212-218.

RECHTSPRAAK

Verdeling huwelijksgemeenschap. Verzoek voorlopig deskundigenbericht in hoger beroep (art. 202 jo. 194 Rv). Verzoek in strijd met een goede procesorde geoordeeld. Een eerder verzoek bij de rechtbank was toegewezen, maar heeft geen doorgang gevonden omdat verzoekster in beroep haar deel van het voorschot voor de deskundige toen niet heeft voldaan. Bovendien is sprake van een herhaald verzoek. Het verzoek was immers door de rechtbank toegewezen, maar ging door toedoen van verzoekster – het niet betalen van haar aandeel in het voorschot – niet door.

Verdeling huwelijksgemeenschap. Verzoek voorlopig deskundigenbericht in hoger beroep (art. 202 jo. 194 Rv). Verzoek in strijd met een goede procesorde geoordeeld. Een eerder verzoek bij de rechtbank was toegewezen, maar heeft geen doorgang gevonden omdat verzoekster in beroep haar deel van het voorschot voor de deskundige toen niet heeft voldaan. Bovendien is sprake van een herhaald verzoek. Het verzoek was immers door de rechtbank toegewezen, maar ging door toedoen van verzoekster – het niet betalen van haar aandeel in het voorschot – niet door.

Partijen zijn met elkaar gehuwd geweest. Bij beschikking van 1 juli 2002 van de rechtbank Rotterdam is tussen hen de echtscheiding uitgesproken, welke beschikking op 10 oktober 2002 is ingeschreven in de daartoe bestemde registers. In de echtscheidingsbeschikking is bepaald dat partijen overgaan tot verdeling van de gemeenschap. Partijen zijn in 2011 overeengekomen dat aan deskundige X verzocht zal worden onderzoek te doen naar het Zwitserlevendepot en de leningen conform een door partijen gezamenlijk op te stellen brief met geschilpunten. In een volgende door de man aanhangig gemaakte procedure betreffende

de verdeling van de huwelijksgemeenschap heeft de vrouw in reconventie gevorderd de man te veroordelen medewerking te verlenen aan een deskundigenonderzoek naar het Zwitserlevendepot en de leningen (zoals omschreven in de vaststellingsovereenkomst d.d. 11 oktober 2011) te verrichten door deskundige Y, althans door een door de rechtbank te bepalen accountant.

De rechtbank heeft in het tussenvonnis van 24 januari 2018 geoordeeld dat het door partijen in de vaststellingsovereenkomst overeengekomen deskundigenonderzoek alsnog dient plaats te vinden. De rechtbank heeft vervolgens bij tussenvonnis van 25 juli 2018 een onderzoek bevolen door de deskundige Z naar het Zwitserlevendepot en de leningen, waarbij een aantal vragen van partijen zijn geformuleerd. De rechtbank heeft daarbij de hoogte van het voorschot bepaald op € 13.189 inclusief btw en heeft bepaald dat partijen ieder de helft van het voorschot dienen over te maken binnen twee weken na datum van de nota met betaalinstructies. Uit het eindvonnis van 23 januari 2019 volgt dat de rechtbank de vordering van de vrouw tot het instellen van het deskundigenonderzoek (als omschreven in de overeenkomst d.d. 11 oktober 2011) heeft afgewezen als gevolg van het feit dat de vrouw heeft nagelaten om tot depotstorting over te gaan.

De vrouw is op 18 april 2019 bij dit hof in hoger beroep gekomen van voornoemd vonnis van 23 januari 2019. In dit hoger beroep vordert de vrouw, na vernietiging van het bestreden vonnis, de man te veroordelen tot betaling aan haar van al datgene wat de man nog verschuldigd is aan haar ter zake de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap op grond van het nog te verrichten deskundigenonderzoek naar de geschilpunten omtrent de Zwitserlevenpolis en de leningen en voorts te bepalen dat het nog onverdeelde restant van het Zwitserlevendepot aan haar toekomt.

Naast het door haar ingediende hoger beroep tegen het vonnis van 23 januari 2019 heeft de vrouw het onderhavige verzoek tot een voorlopig deskundigenbericht ex artikel 202 jo. 194 Rv ingediend.

Het hof wijst het verzoek van de vrouw echter af als zijnde in strijd met een goede procesorde, en oordeelt daartoe als volgt.

Een eerder verzoek van de vrouw tot het instellen van een deskundigenonderzoek is bij tussenvonnis van 25 juli 2018 door de rechtbank toegewezen. Alvorens tot toewijzing van dit verzoek over te gaan, heeft de rechtbank partijen in de gelegenheid gesteld zich onder andere uit te laten over de daarmee gepaard gaande kosten. De vrouw heeft zich, zo blijkt uit het tussenvonnis van 25 juli 2018, ter zitting op het standpunt gesteld dat de kosten van de deskundige overeenkomstig de vaststellingsovereenkomst van 11 oktober 2011 bij helfte door

partijen moeten worden gedragen. De rechtbank heeft dienovereenkomstig beslist. De man heeft vervolgens zijn deel van het voorschot voor de deskundige voldaan, de vrouw heeft dit – ook nadat haar door de rechtbank hiertoe uitstel was verleend – nagelaten. Het hof is van oordeel dat het door de vrouw niet voldoen van haar deel van het voorschot voor het deskundigenonderzoek voor haar rekening en risico komt. De vrouw heeft zelf om het onderzoek verzocht en had derhalve rekening kunnen houden met daarmee samenhangende kosten. Bovendien was in de overeenkomst ook afgesproken dat de kosten van de deskundige bij helfte door partijen zouden worden voldaan. De vrouw stelt in hoger beroep slechts, zonder enige nadere onderbouwing, dat zij ongelukkigerwijs de middelen niet had om het voorschot te voldoen. Dat is niet voldoende.

Het verzoek dat thans voorligt is bovendien een herhaald verzoek, dat de vrouw doet op dezelfde gronden als het verzoek dat reeds door de rechtbank is toegewezen bij tussenvonnis van 25 juli 2018. Immers, het doel van het deskundigenonderzoek was en is – zo blijkt uit de tussenvonnissen van de rechtbank alsmede de appeldagvaarding – een onderzoek naar de geschilpunten omtrent de Zwitserlevenpolis en de leningen. In zoverre is ook sprake van de situatie dat de vrouw bij de rechtbank heeft gekregen hetgeen zij had verzocht, welke beslissing van de rechtbank echter vervolgens door toedoen van de vrouw niet tot het gelaste deskundigenonderzoek heeft geleid.

Uit dit alles volgt naar het oordeel van het hof dat het thans wederom vragen van exact hetzelfde onderzoek als door de rechtbank is toegewezen, maar dan in de vorm van een voorlopig deskundigenbericht, onder de gegeven omstandigheden in strijd is met de beginselen van een goede procesorde. Het hof wijst het verzoek van de vrouw dan ook af.

Het hof ziet in het vorenstaande aanleiding om de vrouw te veroordelen in de kosten van de onderhavige procedure volgens liquidatietarieven.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 28-01-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:914

Zaaknummer: 200.261.261/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Stiefouderadoptie. Verzoek van de stiefvader wordt afgewezen, nu de moeder en de stiefvader het niet in het belang van de minderjarige achten hem over zijn biologische vader in te lichten.

Stiefouderadoptie. Verzoek van de stiefvader wordt afgewezen, nu de moeder en de stiefvader het niet in het belang van de minderjarige achten hem over zijn biologische vader in te lichten.

De stiefvader heeft de rechtbank verzocht de adoptie door hem uit te spreken van de minderjarige. De rechtbank stelt vast dat de moeder en de stiefvader van 1 februari 2013 tot 20 mei 2016 samen hebben gewoond en van 20 december 2016 tot heden. Zij hebben vanaf 1 februari 2013 tot heden gezamenlijk de zorg gedragen voor de verzorging en opvoeding van minderjarige. Ondanks dat de moeder en de stiefvader een periode – kennelijk om financiële redenen – niet feitelijk hebben samengewoond, hebben zij wel deze periode samengeleefd in die zin dat zij gezamenlijk de zorg droegen voor de kinderen. De rechtbank is van oordeel dat daarmee door de tijdelijke onderbreking van de samenwoning niet de termijn van samenleving, zoals bepaald in artikel 1:227 lid 2 BW, is onderbroken. Gelet hierop is de stiefvader ontvankelijk in zijn verzoek tot adoptie van minderjarige. De rechtbank stelt voorts vast dat aan de voorwaarden als bepaald in artikel 1:228 lid 1 BW is voldaan.

De rechtbank overweegt voorts dat het verzoek ingevolge artikel 1:227 lid 3 BW vervolgens slechts alleen kan worden toegewezen, indien de adoptie in het kennelijk belang is van het kind en op het tijdstip van het verzoek tot adoptie vaststaat en voor de toekomst redelijkerwijs te voorzien is dat het kind niets meer van zijn ouder in de hoedanigheid van ouder te verwachten heeft. De rechtbank overweegt daarover als volgt. Uit het recht op *private life*, in het bijzonder het recht op persoonlijke identiteit, vloeit eveneens voort dat een kind het recht heeft te weten van wie het afstamt (EHRM 20 december 2007, 23890/02, EHRC 2008/34). Dat recht is tevens gewaarborgd in artikel 7 en 8 IVRK. Artikel 1:247 lid 1 BW bepaalt dat het ouderlijk gezag de plicht en het recht van de ouder omvat zijn minderjarig kind te verzorgen en op te voeden. Onder verzorging en opvoeding worden mede verstaan de zorg en de

verantwoordelijkheid voor het geestelijk en lichamelijk welzijn en de veiligheid van het minderjarig kind alsmede het bevorderen van de ontwikkeling van zijn persoonlijkheid (lid 2).

Tot de zorg en verantwoordelijkheid voor het geestelijk welzijn en de persoonlijke ontwikkeling van het kind behoort het geven van informatie over zijn afstamming ('statusvoorlichting'). Het is daarom aan de ouder die het gezag uitoefent om het kind die informatie te geven. In beginsel is het aan deze ouder voorbehouden het daartoe geschikte moment te bepalen. Daarbij dient evenwel het belang van het kind voorop te staan. Ouderlijk gezag is immers weliswaar een aan de ouders toekomend 'recht', maar dit recht is gegeven in het belang van het kind en kan daarom niet los worden gezien van de verplichting dat belang te dienen (HR 25 september 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZC2714, *NJ* 1999/379).

In een arrest van de Hoge Raad van 18 maart 2016 (ECLI:NL:HR:2016:452) ging het over een geval waarbij het kind is verwekt met zaad van een (aan de ouders bekende) donor die niet het gezag over hem uitoefent. De Hoge Raad heeft toen geoordeeld dat het belang van het kind met het oog op effectuering van het recht op omgang met zijn biologische vader kan meebrengen dat het kind te horen krijgt dat degene met wie het omgang zal hebben zijn vader is. Indien de rechter van oordeel is dat een zodanig geval zich voordoet, kan hij, aldus de Hoge Raad, bepalen dat het kind voorafgaand aan een volgend moment van omgang statusvoorlichting zal krijgen. In zoverre prevaleert in dat geval het rechterlijk oordeel omtrent hetgeen het belang van het kind bij het kennen van zijn afstamming met het oog op de omgang meebrengt, boven het recht van de ouders te bepalen op welk moment het kind die informatie zal krijgen. De rechtbank is van oordeel deze overweging van de Hoge Raad in de onderhavige zaak eveneens van toepassing is en komt tot het oordeel dat het belang van de minderjarige bij het kennen van zijn afstamming dient te prevaleren boven het recht van de moeder (en de stiefvader) om te bepalen op welk moment het kind deze informatie zal krijgen.

Zowel de stiefvader als de moeder hebben aangegeven de tijd (nog) niet rijp te vinden voor de status- en afstammingsvoorlichting aan de minderjarige. De moeder en de stiefvader zien alleen nadelen aan het aan de minderjarige vertellen wie zijn vader is. Gezien deze houding van de moeder en de stiefvader vreest de rechtbank dat deze voorlichting door hen helemaal niet meer gaat gebeuren als het verzoek tot adoptie thans wordt toegewezen. Hoewel de rechtbank begrijpt dat de moeder en de stiefvader de minderjarige willen beschermen en zij naar hun beste bedoelingen handelen, is de rechtbank van oordeel dat het feit dat de minderjarige niet weet wie zijn biologische vader is, toewijzing van het verzoek tot adoptie in de weg staat. Door een adoptie zouden de afstammingsbanden tussen de minderjarige en zijn vader definitief worden doorgesneden zonder dat de minderjarige weet dat deze banden (hebben) bestaan. Het verzoek van de stiefvader tot adoptie van de minderjarige is afgewezen.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 19-12-2019

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2019:6265

Zaaknummer: C/02/355300 FARK 19-879

Wetsartikelen: